KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 2. marts 1988

om lov nr. 64 af 1. marts 1986 om reglerne for ekstraordinær støtte til Mezzogiorno

(Kun den italienske udgave er autentisk)

(88/318/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 93, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 1035/72 af 18. maj 1972 om den fælles markedsordning for frugt og grønsager [1], senest ændret ved forordning (EØF) nr. 223/88 [2], særlig artikel 31, samt de tilsvarende bestemmelser i de andre forordninger om de fælles markedsordninger for frugt og grønsager,

efter at have opfordret de interesserede parter til at fremsætter deres bemærkninger, jf. artikel 93, og

ud fra følgende betragtninger:

I

1. Den italienske regering anmeldte ved skrivelse af 2. maj 1986 en ny støtteordning for Mezzogiorno, der skulle gælde i ni år (1985 til 1993). Denne støtteordning er indført ved lov nr. 64 af 1. marts 1986; der er tale om en forøgelse af den støtte, der kan ydes i henhold til tidligere lovgivning, men det geografiske anvendelsesområde er uændret (jf. dekret nr. 218 af 6. marts 1978). Ved denne lov, der ifølge de foreliggende oplysninger endnu ikke har været anvendt, er støtten til industri og forskning blevet forøget, og samtidig er der indført ny støtte til fordel for servicesektoren og til innovation i små og mellemstore virksomheder. Muligheden for nedsættelse af socialsikringsbidragene er bibeholdt, samtidig med at visse skattelettelser er forøget. Der indføres en ny statsgarantiordning for kortfristet kredit til kooperativer og små og mellemstore virksomheder; denne ordning skal også anvendes til at bistå industrivirksomheder med at inddrive eksportindtægter og sikre dem mod kurssvingninger. Der kan ydes støtte til obligationsemissioner foretaget af banker, der har tilladelse til at drive virksomhed i Mezzogiorno, og bestemmelserne om offentlige kontrakter er blevet udbygget. Taksterne for transport med fly, med jernbane og med skib er nedsat med 30 % for virksomheder på Sardinien, ligesom jernbanetaksterne for transport af landbrugsprodukter fra Mezzogiorno er blevet nedsat. Endelig er den normale momsrefusion forøget med 4 % for industrivirksomheder for såvel importerede som på hjemmemarkedet indkøbte varer, der indgår i deres aktiviteter.

Støtteintensiteten varierer efter de enkelte provinsers socioøkonomiske forhold. De italienske myndigheder har således udarbejdet et indeks bestående af seks indikatorer. På basis heraf er der defineret tre zoner: en første, mindre udviklet zone (A), der omfatter 25 % af indbyggerne i Mezzogiorno, en anden, mellemzone (B), der omfatter 61 % af indbyggerne i Mezzogiorno, og en tredje, mere udviklet zone (C), der omfatter 14 % af indbyggerne. Sidstnævnte zone omfatter provinserne Frosinone, Latina, Rieti, Rom (Lazio), Ascoli Piceno (Marche), Chieti, L'Aquila, Pescara, Teramo (Abruzzi) og Taranto (Puglia). Den italienske regering meddelte på denne baggrund Kommissionen, at den agtede at forøge støtteintensiteten med $^2/_5$ A zone a og med $^1/_5$ for zone B, medens zone C ville modtage støtte efter den normale sats. Den højeste støtteintensitet for zone A, B og C bliver derfor henholdsvis 73,78 %, 66,4 % og 59,02 % i nettosubventionsækvivalent.

II

2. Kommissionen har i henhold til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3, undersøgt de i lov nr. 64/86 og dekret nr. 218/78 omhandlede støtteforanstaltninger. Den besluttede den 28. april 1987 at indlede proceduren i EØF-Traktatens artikel 93, stk. 2, samtidig med, at den ved beslutning af 30. april 1987 tillod, at lov nr. 64/86 blev anvendt i de fleste områder i Mezzogiorno. Den underrettede den italienske regering herom ved skrivelse af 30. april 1987. Ved skrivelse af 21. september 1987 opfordrede den de øvrige medlemsstaters regeringer til at fremsætte deres bemærkninger. I overensstemmelse med EØF-Traktatens artikel 93, stk. 2, blev der desuden den 29. september 1987 offentliggjort en meddelelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* [3] til andre interesserede parter.

Proceduren i EØF-Traktatens artikel 93, stk. 2, omfattede alle regioner i Mezzogiorno og vedrørte følgende foranstaltninger, der er fastsat i lov nr. 64/86 og dekret nr. 218/78: den subsidierede eksportgaranti, nedsættelsen af taksterne for transport af landbrugsvarer fra Mezzogiorno samt nedsættelsen af socialsikringsbidragene for virksomheder inden for levnedsmiddelindustrien.

[1] EFT nr. L 118 af 20. 5. 1972, s. 1.
[2] EFT nr. L 23 af 28. 1. 1988, s. 1.
[3] EFT nr. C 259 af 29. 9. 1987, s. 2.

3. Kommissionen kunne ikke vurdere, om støtten til innovation i små og mellemstore virksomheder var forenelig med Fællesmarkedet, da gennemførelsesbestemmelserne i henhold til artikel 12, stk. 5, i lov nr. 64/86 endnu ikke var blevet vedtaget. Kommissionen forbeholdt sig endvidere ret til senere at udtale sig om bestemmelserne om kvotaordninger for virksomheder i Mezzogiorno i forbindelse med tildelingen af offentlige kontrakter, og om kurssikringsordningen, da den for øjeblikket er i færd med at behandle disse spørgsmål på EF-plan. For så vidt angår moms forbeholdt Kommissionen sig ret til med de italienske myndigheders bistand at undersøge de tekniske detaljer på grundlag af sjette momsdirektiv og ordning for de egne indtægter.

Kommissionen erklærede, da den indledte proceduren, at zone A og B samt provinsen Taranto kunne betragtes som områder med en usædvanlig lav levestandard eller med alvorlig underbeskæftigelse, og at de derfor var støtteberettigede i henhold til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3, litra a).

Investeringsstøtten på over 30 % i nettosubventionsækvivalent til provinserne Frosinone, Pescara og Chieti var ikke forenelig med EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3, litra c); driftsstøtte i form af f.eks. fritagelse for selskabsbeskatning og nedsættelse af socialsikringsbidragene kunne heller ikke accepteres for disse provinser. Endelig var det ikke berettiget på grundlag af artikel 92, stk. 3, litra c), at yde nogen form for regional støtte til provinserne Ascoli Piceno, Rieti, Rom, Latina, L'Aquila og Teramo.

4. Ved lov nr. 64/86 udvides og ændres, i lovens gyldighedsperiode (ni år), finansieringen af virksomhedernes socialsikringsbidrag i forbindelse med de ansattes pensionsordninger. Støtten ydes til industri- og servicevirksomheder i Mezzogiorno. Denne foranstaltning gælder for alle brancher, inkl. virksomheder, der forarbejder de i bilag II til EØF-Traktaten anførte produkter.

I henhold til lov nr. 64/86 kan der ydes støtte til transport af råvarer, inkl. de i bilag II til EØF-Traktaten anførte produkter, både til og fra Sardinien (lovens artikel 17, stk. 11 og 12). Der indrømmes endvidere lavere takster for transport af landbrugsvarer fra Mezzogiorno (lovens artikel 17, stk. 13). Den første foranstaltning indebærer en nedsættelse på 30 % af taksterne for transport med fly, med jernbane og med skib. Den anden foranstaltning indebærer en nedsættelse på 20 % af jernbanetaksterne.

III

En medlemsstat og 145 interesserede parter har fremsat bemærkninger som led i denne procedure.

IV

1. Investeringsstøtten til industrien, servicesektoren og forskning samt anden støtte, der kan ydes i henhold til lov nr. 64/86 og dekret nr. 218/78, falder ind under EØF-Traktatens artikel 92, stk. 1.

Støtten gives til virksomheder, der foretager støtteberettigede investeringer i Mezzogiorno, og begunstiger disse virksomheder i det omfang, samme støtte ikke ydes til lignende investeringer uden for dette område.

Støtten fordrejer konkurrencen, fordi den klart forbedrer modtagernes investeringsafkast i forhold til konkurrenter, som ikke får en sådan støtte.

Industristøtten kan andrage 73,78 %, 66,4 % og 59,02 % i nettosubventionsækvivalent. Støtten til servicesektoren (salg) kan andrage 44,88 %, 39,84 % og 34,79 % i nettosubventionsækvivalent. En nedskæring af investeringsomkostningerne af et sådant omfang gør kunstigt investeringerne mere rentable for de subventionerede virksomheder end for deres ikke-subventionerede konkurrenter, og konkurrencen vil derfor blive fordrejet.

Den her omhandlede støtte påvirker også samhandelen mellem medlemsstaterne. Selv om det under vurderingen af denne støtte ikke er muligt at stedfæste støttemodtagerens markeder nøjagtigt, idet de potentielle støttemodtagere ikke er kendte, viser statistikkerne over import og eksport (på NUTS III-niveau), at en stor procentdel af regionens produkter eksporteres til andre medlemsstater, om end i forskelligt omfang, afhængigt af området. Samhandelen mellem medlemsstaterne påvirkes også, når den nationale produktion fremmes gennem støtte på bekostning af importen fra de andre medlemsstater.

Det skal derfor understreges, at den pågældende støtteordning tager sigte på at anspore virksomhederne til at foretage investeringer i de pågældende områder, og at den vil kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene. I betragtning af ordningens nærmere indhold og navnlig støttens størrelse, opnår støttemodtagerne en betydelig fordel frem for deres konkurrenter. Desuden omfatter støttemodtagerne de store virksomheder, hvis produktion, i hvert fald delvis, eksporteres til de øvrige medlemsstater.

Som anført ovenfor gør støtten modtagernes investeringer mere rentable set i forhold til deres konkurrenters. Hvor der er tale om handel mellem medlemsstaterne, vil denne blive påvirket af støtten. Støtten falder derfor ind under artikel 92, stk. 1.

2. Da afgrænsningen af støtteområder i Mezzogiorno vedrører regionalstøtte, kan Kommissionen kun tillade, at der ydes støtte til disse regioner, såfremt betingelserne i artikel 92, stk. 3, litra a) og c), er opfyldt. Det kræves, at støtten ud over at tilgodese medlemsstatens og støttemodtagerens interesser også bidrager til virkeliggørelsen af bestemte fællesskabsmål. Undtagelserne skal fortolkes strengt.

De kan navnlig kun anvendes, når Kommissionen fastslår, at markedskræfterne alene ville være utilstrækkelige til at tilskynde modtagerne til at træffe dispositioner, der kan bidrage til virkeliggørelsen af et af de mål, der nævnes i undtagelsesbestemmelserne.

Anvendes undtagelsesbestemmelserne på støtteforanstaltninger, der ikke bidrager til virkeliggørelsen af et sådant mål, vil det medføre, at samhandelen mellem medlemsstaterne påvirkes, samt at konkurrencevilkårene fordrejes, uden at dette på nogen måde er begrundet i hensynet til Fællesskabets interesse.

Når Kommissionen anvender ovennævnte principper i forbindelse med sin undersøgelse af regionalstøtteordninger, skal den sikre sig, at problemerne i de pågældende regioner sammenholdt med den øvrige del af Fællesskabet er så alvorlige, at det er berettiget at yde støtte i det påtænkte omfang. Ved undersøgelsen skal det påvises, at støtten er nødvendig for at nå de mål, der er anført i artikel 92, stk. 3, litra a) eller c). Ved udøvelsen af sine skønsmæssige beføjelser på dette område tager Kommissionen hensyn til de økonomiske og sociale faktorer set i forhold til situationen i Fællesskabet som helhed.

3. Undtagelsen i artikel 92, stk. 3, litra a), vedrører støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse. Til vurdering af, om disse betingelser er opfyldt, har Kommissionen udviklet en metode, som de italienske myndigheder blev underrettet om under proceduren. Kommissionen har fastslået, at der er tale om en usædvanlig lav levestandard eller alvorlig underbeskæftigelse, når BNP/PPS (købekraftstandard) i hovedparten af niveau III-regionerne i en niveau II-region udgør højst 75 % af fællesskabsgennemsnittet.

Der kan skelnes mellem støtte, som er betinget nye investeringer, og støtte, der ikke er direkte knyttet til sådanne investeringer (driftsstøtte). Generelt giver Kommissionen ikke tilladelse til driftsstøtte på grund af dennes konkurrencefordrejende virkninger. Med henblik på at fremme udviklingen i de dårligst stillede regioner i Fællesskabet som defineret i artikel 92, stk. 3, litra a), kan der dog under ganske særlige omstændigheder ydes visse former for driftsstøtte i en begrænset periode.

Den driftsstøtte, der er fastsat i ovennævnte italienske bestemmelser, opfylder disse kriterier og kan derfor accepteres for regioner, der falder ind under artikel 92, stk. 3, litra a); der er navnlig tale om følgende former for støtte: nedsættelse af socialsikringsbidragene (artikel 59 i dekret nr. 218/78), skattefritagelser i henhold til artikel 101 og 105 i dekret nr. 218/78 og artikel 14, stk. 5, i lov nr. 64/86, statsgarantier (artikel 15, stk. 5, og artikel 17, stk. 5, i lov nr. 64/86), transportstøtte til virksomheder på Sardinien (artikel 17, stk. 11 og 12, i lov nr. 64/86).

I henhold til lov nr. 64/86 er der for den i punkt 1 nævnte investeringsstøtte til industrien (artikel 9), servicesektoren (artikel 12) og forskning (artikel 12, stk. 13) tale om en maksimal intensitet, der kan beregnes på forhånd. Dette er derimod ikke tilfældet med visse andre former for investeringsstøtte, f.eks. momsrefusion (artikel 14, stk. 3), fritagelse for indkomstskat (ILOR) af overskuddet, forudsat at dette geninvesteres i Mezzogiorno (artikel 14, stk. 4), samt støtten i forbindelse med obligationsemissioner (artikel 10). Derfor kan den samlede støtte til en investering ikke beregnes på forhånd. Dette betyder, at de italienske myndigheder skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den maksimale støtteintensitet, som Kommissionen har fastsat i samordningsprincipperne for støtteordninger med regional målsætning (1), ikke på nogen måde eller under nogen omstændigheder overskrides, og at de skal underrette Kommissionen om de foranstaltninger, de har truffet for at efterkomme denne beslutning.

De italienske myndigheder har forsikret Kommissionen om, at al støtte, der er betinget af nyinvesteringer, opfylder kriterierne i punkt 18 i samordningsprincipperne.

På det tidspunkt, hvor Kommissionen besluttede at indlede proceduren, oversteg BNP i to af de fire niveau-III regioner i Abruzi grænsen på 75 % (1983). Ifølge de oplysninger for 1985, der blev fremsendt som led i proceduren, lå tre niveau-III regioner dog under grænsen på 75 %. Da situationen tilsyneladende er blevet forværret, mener Kommissionen, at der, i hvert fald midlertidigt, kan indrømmes en undtagelse i henhold til artikel 92, stk. 3, litra a), for provinserne L'Aquila, Teramo, Pescara og Chieti. Den i punkt 1 omhandlede støtte kan derfor tillades.

(1) EFT nr. C 31 af 3. 2. 1979, s. 9.

Kommissionen vil inden udgangen af 1990 foretage en ny undersøgelse af den sociale og økonomiske situation i Abruzzi.

Med hensyn til provinserne Ascoli Piceno, Rieti, Rom, Latina og Frosinone bekræfter oplysningerne for 1985 den holdning, Kommissionen indtog, da den indledte proceduren, nemlig at betingelserne for, at der kan indrømmes en undtagelse i henhold til artikel 92, stk. 3, litra a), ikke er opfyldt.

4. Undtagelsen i artikel 92, stk. 3, litra c), vedrører støtte til fremme af udviklingen af visse økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

Regionalstøttens indvirkning på samhandelsvilkårene anses ikke for at stride mod den fælles interesse, når det kan påvises, at problemerne i den region, støtten ydes til, er alvorlige i forhold til fællesskabsgennemsnittet, at markedskræfterne alene ikke ville kunne løse disse problemer, samt at støtten ikke medfører urimelige konkurrencefordrejninger i bestemte sektorer.

Når Kommissionen skal vurdere, om regionalstøtte er forenelig med artikel 92, stk. 3, litra c), tager den derfor hensyn til forskellene mellem regionerne i samme land og til de pågældende regioners socioøkonomiske situation i forhold til resten af Fællesskabet.

Med henblik på en sådan vurdering har Kommissionen udviklet en metode til at fastsætte tærskler for den strukturbestemte arbejdsløshed og bruttonationalproduktet per capita i samtlige medlemsstater, og på grundlag heraf kan den i første fase vurdere, om regionalstøtten er forenelig med Fællesmarkedet. De italienske myndigheder blev gjort bekendt med denne metode under proceduren. Tærsklerne for de enkelte medlemsstater beregnes på grundlag af deres situation i forhold til EF-gennemsnittet. Tærsklerne er derfor mere restriktive for de mere udviklede medlemsstater. For Italien er de for øjeblikket 85 % af det nationale gennemsnit for BNP per capita og 116 % af den gennemsnitlige arbejdsløshed i landet.

I anden fase anvender Kommissionen alle de øvrige relevante indikatorer, som eventuelt kan være foreslået af den pågældende medlemsstat.

5. Ved hjælp af denne metode kan det fastslås, at arbejdsløsheden i niveau III-regionen Frosinone ligger over tærsklen på 116 %. For at fastslå, hvilken støtteintensitet der ville være berettiget for dette område, blev gennemsnittet for BNP og den strukturbestemte arbejdsløshed i området sammenlignet dels med gennemsnittet for NUTS III-regioner i Frankrig og Det Forenede Kongerige, hvor Kommissionen har tilladt den maksimale støtteintensitet på grundlag af artikel 92, stk. 3, litra c), dels med gennemsnittet for provinserne i Mellem- og Norditalien. Kommissionen fandt det ikke berettiget at yde støtte med en intensitet på over 30 % i nettosubventionsækvivalent, hvilket er den maksimale støtteintensitet der er tilladt i punkt 2, nr. ii), i ovennævnte samordningsprincipper for støtteordninger med regional målsætning.

6. Niveau III-regionerne Ascoli Piceno, Rieti, Rom og Latina har et indeks for BNP per capita på over 85 % af det nationale gennemsnit og en arbejdsløshed på under 116 % af det nationale gennemsnit. Da disse regioner heller ikke opfylder minimumskriterierne for den ulighed, der skal være til stede, undersøgte Kommissionen andre socioøkonomiske data for at vurdere, om der kunne ydes regionalstøtte i henhold til artikel 92, stk. 3, litra c). BNP og arbejdsløshedstallene blev sammenlignet med tilsvarende data for provinserne i Mellem- og Norditalien og med tallene for NUTS III-regioner i andre medlemsstater, hvor Kommissionen har forbudt regionalstøtte. Kommissionen undersøgte endvidere følgende indikatorer, som de italienske myndigheder havde gjort gældende : udviklingen i indbyggerantallet, vandringsmønsteret, befolkningstætheden, forholdet mellem den erhvervsaktive befolkning og den samlede befolkning, stigningen i beskæftigelsen, arbejdsløsheden, ungdomsarbejdsløsheden, den tekniske arbejdsløshed, den potentielle arbejdsløshed, prognoser for arbejdsstyrken, BNP pr. beskæftiget, den erhvervsaktive befolkning efter erhvervsgren, beskæftigelsen i landbruget, beskæftigelsen inden for fremstillingsvirksomhed, industrialiseringsgraden efter branche, beskæftigelsen i den højteknologiske industri, tjenesteydelser inden for fremstillingsvirksomhed, avancerede tjenesteydelser, væksten i investeringerne, intensiteten af de økonomiske forbindelser med udlandet, infrastruktur og penge- og finansieringsinstitutternes rentesatser. Der var imidlertid intet, der talte for, at Kommissionen ændrede sin oprindelige opfattelse af, at disse områder ikke var berettigede til regionalstøtte som angivet ved indledningen af proceduren. For provinserne Ascoli Piceno, Pieti, Rom og Latina må støtte ydet i henhold til lov nr. 64/86 og dekret nr. 218/78 derfor betragtes som uforenelig med Fællesmarkedet, og den kan således ikke falde ind under undtagelsen i artikel 92, stk. 3, litra a) og c). Denne konklusion blev meddelt de italienske repræsentanter på møderne den 30. november og den 16. december 1987.

7. De italienske myndigheder hævder, at Kommissionen ikke har taget hensyn til de store forskelle, der hersker i de enkelte provinser, hvoraf nogle har en usædvanlig lav levestandard eller en alvorlig underbeskæftigelse. Ved vurderingen af de socioøkonomiske forhold i regionerne anvender Kommissionen NUTS (Nomenklaturen for Statistiske Territoriale Enheder) III-regionen som basis. Det er den mindste af de tre territoriale enheder, der er fastsat af Eurostat og medlemsstaterne som en ensartet referenceramme for regionale statistikker. I Italien svarer niveau III-regionen til provinsen, som både er den geografiske enhed, de italienske myndigheder selv

anvender ved opdelingen af Mezzogiorno i tre områder, dvs. i mere og mindre udviklede regioner og en mellemgruppe. Kommissionen har derfor foretaget sin vurdering på grundlag af de officielle data og de data, den har modtaget fra de kompetente italienske myndigheder, og som udelukkende vedrørte provinserne og/eller regionerne.

De italienske myndigheder fremhæver, at de pågældende regioner ikke har nået en sådan udviklingsgrad, at de kan skaffe midler til den økonomiske vækst uden støtte, samt at de stadig er underudviklede i forhold til Mellem- og Norditalien. Endvidere træffes de fleste af de investeringsbeslutninger, der vedrører dem, af beslutningscentre beliggende andetstedt.

Ifølge de italienske myndigheder er disse provinser endvidere de første, der blev industrialiseret i Mezzogiorno. Der skal derfor nu foretages udskiftning af anlæg og udstyr, som blev installeret for 10 til 15 år siden, ligesom der skal indføres ny teknologi. Dette medfører store investeringer, som virksomhederne i disse provinser ikke har råd til. Investeringer, der påtænkes foretaget på mellemlang sigt, er umulige at gennemføre på grund af de utilstrækkelige midler, hvilket vil medføre en økonomisk afmatning og i værste fald konkurs for mange virksomheder, som ikke vil kunne klare konkurrencen.

Kommissionen finder, at virksomheder i de fem provinser i Marche og Lazio tidligere har modtaget en betydelig procentdel af den samlede støtte, der kan ydes i henhold til de forskellige love om ekstraordinær støtte til Mezzogiorno. De har derfor haft en større økonomisk vækst end alle de andre regioner i Mezzogiorno, og ifølge de socioøkonomiske indikatorer har de nået samme økonomiske niveau som Mellemitalien. Derfor bør nyinvesteringer i virksomheder i disse områder ske på samme betingelser som Mellemitalien. Da der fra den 1. januar 1988 ikke længere ydes regionalstøtte i Mellem- og Norditalien, må det samme gælde for disse områder.

Endvidere er Mezzogiornos industri især koncentreret i området mellem Rom og Napoli, idet mange navnlig statsejede selskaber er etableret her og har deres beslutningscentre her.

De italienske myndigheder understreger, at erhvervslivet i de pågældende områder hovedsagelig udgøres af små og mellemstore virksomheder i etablerede sektorer, som er sårbare over for udefra kommende konkurrence, navnlig fra Spanien og Portugal. Den manglende støtte til servicesektoren vil hindre udskiftningen af forældede anlæg samt bringe den teknologiske innovation og væksten i industrien i fare.

Kommissionen har konstateret, at denne erhvervsstruktur også findes i Mellem- og Norditalien. I Nord- og Mellemitalien har decentraliseringen af produktionen og den omstændighed, at man er ved at gå bort fra en vertikal virksomhedsstruktur, nemlig været afgørende for den nye industrimodel, der er kendetegnet ved mindre produktionsenheder. Dette fænomen gør sig dog ikke gældende i de øvrige egne af Mezzogiorno, hvor nedgangen i beskæftigelsen i de små virksomheder skyldes udviklingen af de store virksomheder. Desuden har Kommissionen vedtaget de integrerede middelhavsprogrammer, der vedrører Marche, Lazio og Abruzzi, og som navnlig tager sigte på at støtte små og mellemstore virksomheder, også inden for servicesektoren. Af ovennævnte grunde opretholder Kommissionen sit standpunkt, at støtte i provinserne Ascoli Piceno, Rieti, Rom og Latina er uforenelig med Fællesmarkedet.

8. Den subsidiære statsgaranti til industrivirksomheder, der ikke kan inddrive deres tilgodehavender i forbindelse med eksportforretninger, herunder også eksport til andre medlemsstater (artikel 15, stk. 5, i lov nr. 64/86), betragter Kommissionen som uforenelig med Fællesmarkedet. Kommissionen har altid betragtet en sådan støtte som uforenelig med Fællesmarkedet, fordi den umiddelbart påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne negativt og i særlig grad virker konkurrencefordrejende. Denne støtte kan derfor ikke falde ind under undtagelsesbestemmelserne i artikel 92, stk. 3, litra a) og c). Denne konklusion gælder alle provinser i Mezzogiorno.

9. Kommissionen kan endnu ikke vurdere, om støtten til innovation i små og mellemstore virksomheder (artikel 12, stk. 4, i lov nr. 64/86) er forenelig med Fællesmarkedet, idet gennemførelsesbestemmelserne endnu ikke er vedtaget. Kommissionen forbeholder sig sin stilling, indtil disse bestemmelser er anmeldt. Kommissionen vil også senere tage stilling til bestemmelserne om offentlige kontrakter (artikel 17, stk. 14 til 17, i lov nr. 64/86) og om kurssikringsordningen (artikel 17, stk. 5, i lov nr. 64/86).

På grundlag af undersøgelsen finder Kommissionen, at bestemmelsen vedrørende momsrefusion (artikel 14, stk. 3, i lov nr. 64/86) er forenelig med sjette momsdirektiv og bestemmelserne om Fællesskabets egne indtægter.

10. For så vidt angår støtte, der ydes i henhold til dekret nr. 218/78 og lov nr. 64/86 i forbindelse med de i bilag II til EØF-Traktaten nævnte varer, gør de italienske myndigheder gældende, at takstnedsættelsen for transport af disse produkter ikke påvirker konkurrencen og handelen, da de udelukkende har til formål at opveje de negative virkninger af Mezzogiornos beliggenhed samt at udvikle de vigtigste økonomiske sektorer i denne del af Italien. Når Kommissionen ikke forbyder foranstaltninger af denne type i forbindelse med varer, der ikke er nævnt i bilag II til Traktaten, skyldes det, at de kun har ringe

indvirkning på konkurrencen. Nedsættelsen af socialsikringsbidragene kan ikke betragtes som en selektiv, men som en generel foranstaltning, idet den gælder for alle virksomheder i Mezzogiorno inden for industri, håndværk, landbrug m. v.

Efter Kommissionens opfattelse må disse foranstaltninger betragtes som driftsstøtte, da virksomhederne ved hjælp af støtten kan udføre transaktioner på hjemmemarkedet og i de andre medlemsstater til lavere priser, end det ellers ville have været muligt. Sådanne foranstaltninger fordrejer konkurrencen mellem producenterne og de virksomheder, der forarbejder de i bilag II til EØF-Traktaten nævnte varer, og mellem producenterne og virksomheder i de øvrige medlemsstater, der ikke har de samme fordele; de må derfor betragtes som støtte i den i artikel 92, stk. 1, forudsatte betydning.

11. Da nedsættelsen af socialsikringsbidragene for de virksomheder, der forarbejder de i bilag II til Traktaten nævnte varer, udgør under 4 % af de samlede bidrag for industrien som helhed, kan det imidlertid, uden at foregribe Kommissionens stilling til støttens selektive eller generelle karakter, konstateres, at der kun er tale om en ubetydelig andel af den samlede ordning. Med henblik på at sikre en ensartet behandling af alle industrisektorer bør nedsættelsen af bidragene derfor ikke forbydes.

12. Den støtte, der ydes i form af takstnedsættelse, medfører derimod lavere salgsomkostninger og kan ændre samhandelsvilkårene mellem medlemsstaterne for varer, der er omfattet af bilag II til Traktaten. Ved kunstigt at forbedre konkurrencevilkårene vil de også være et incitament for italienske producenter og forarbejdningsvirksomheder til at søge nye afsætningsmuligheder eller i hvert fald give dem mulighed for at fastholde deres traditionelle handelsmønster. Dette vil sætte dem i stand til for det første at nedskære deres omkostninger gennem stordriftsfordele og for det andet at forøge deres konkurrenceevne på de andre medlemsstaters markeder. Efter de i Traktatens artikel 92 anførte kriterier er en sådan støtte principielt uforenelig med Fællesmarkedet.

Undtagelsesbestemmelserne i artikel 92, stk. 2, finder ikke anvendelse på den pågældende støtte. De undtagelser, der kan indrømmes i henhold til stk. 3, vedrører mål, der forfølges i Fællesskabets og ikke enkelte nationale erhvervssektorers interesse. Disse undtagelser skal fortolkes strengt ved undersøgelsen af regional- og sektorstøtteordninger eller konkrete støtteforanstaltninger i henhold til generelle støtteordninger.

Der kan indrømmes en undtagelse, når Kommissionen kan fastslå, at støtten er påkrævet for at nå et af de i artikel 92, stk. 3, nævnte mål. Anvendes undtagelsesbestemmelserne på støtte, der ikke opfylder disse betingelser, vil det påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje konkurrencen, uden at dette er begrundet i hensyn til Fællesskabets interesse, ligesom det vil give virksomhederne i visse medlemsstater uberettigede fordele.

I denne sag synes støtten ikke at være i Fællesskabets interesse. De italienske myndigheder har ikke kunnet bevise, og Kommissionen har ikke kunnet konstatere, at den pågældende støtte opfylder betingelserne for, at der kan indrømmes en undtagelse i henhold til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3. Der er nemlig ikke tale om foranstaltninger, som fremmer virkeliggørelsen af et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse i den betydning, der er forudsat i artikel 92, stk. 3, litra b), og foranstaltningerne er ikke af fælles interesse i betragtning af deres mulige virkninger på samhandelen. Foranstaltningerne vil heller ikke kunne afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i den pågældende medlemsstats økonomi i den betydning, der er forudsat i samme bestemmelse. Undtagelserne i artikel 92, stk. 3, litra a) og c), om støtte til fremme af den økonomiske udvikling af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner kan heller ikke anvendes, da de pågældende foranstaltninger må betragtes som driftsstøtte, der ikke kan medføre en varig forbedring i støttemodtagernes situation; når støtten ophører, vil støttemodtagerne nemlig befinde sig i samme strukturmæssige situation, som inden støtten blev ydet.

I denne forbindelse er det vigtigt at pege på faren for, at støtte af denne art vil forøge produktionen af bilag II-varer, hvilket vil medføre en forøgelse af landbrugsproduktionen, som i forvejen udviser store overskud inden for flere sektorer.

Den pågældende støtte er derfor i strid med det omfattende system af EF-foranstaltninger, der er indført i forbindelse med de fælles markedsordninger for landbrugsprodukter. En sådan støtte opfylder ikke betingelserne for, at der kan indrømmes en undtagelse i henhold til artikel 92, og må således betragtes som uforenelig med Fællesmarkedet. De italienske myndigheder skal derfor tage de nødvendige skridt til at afskaffe denne støtte. Denne beslutning foregriber ikke de beslutninger, Kommissionen senere måtte træffe med hensyn til finansiering af den fælles landbrugspolitik over EUGFL, Garantisektionen.

13. Da de regioner, denne beslutning vedrører, har modtaget regionalstøtte siden 1950, og da et støtteforbud med øjeblikkelig virkning kunne få alvorlige negative følger i visse områder, finder Kommissionen det nødvendigt, at støtten aftrappes gradvis. Da den socioøkonomiske situation varierer fra område til område, er det også nødvendigt at tilpasse overgangsordningerne hertil. Støtte i henhold til lov nr. 64/86 og dekret nr. 218/78 i Ascoli Piceno, Rom, Latina og Rieti er derfor uforenelig med Fællesmarkdet og forbudt. Som en overgangsforanstaltning kan der dog i henhold til dekret nr. 218/78 ydes støtte :

— indtil 31. december 1990 i provinserne Ascoli Piceno og Rom

— indtil 31. december 1992 i provinserne Latina og Rieti. Kommissionen vil gennemføre en undersøgelse af den socioøkonomiske situation i Rieti inden udgangen af 1990, uden at dette i øvrigt får indflydelse på de overgangsforanstaltninger, der er godkendt indtil 31. december 1992.

Kommissionen understreger, at den støtte, der i overgangsperioden kan ydes i henhold til dekret nr. 218/78, er den i nedennævnte artikler omhandlede støtte :

— artikel 63 til 69 (industriinvesteringer)

— artikel 70 (forskning)

— artikel 59 (nedsættelse af socialsikringsbidragene i industrien)

— artikel 101, 102 og 105 (skattelettelser for industrien).

Kommissionen understreger desuden, at de italienske myndigheder er forpligtede til at overholde reglerne i Kommissionens meddelelse om kumulering af støtte med forskelligt sigte (1).

(1) EFT nr. C 3 af 5. 1. 1985, s. 2.

14. For at Kommissionen kan kontrollere, at støtten i henhold til den pågældende ordning ydes på de fastsatte betingelser, skal den italienske regering årligt fremsende en rapport om anvendelsen af støtteordningen —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING :

Artikel 1

Støtte i henhold til lov nr. 64/86 og dekret nr. 218/78 i provinserne L'Aquila, Teramo, Pescara og Chieti er forenelig med Fællesmarkedet i henhold til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3, litra a).

Kommissionen vil foretage en ny undersøgelse af de socioøkonomiske forhold i disse provinser inden udgangen af 1990 for at vurdere, om det vil være forenetligt med Fællesmarkedet at yde støtte i disse provinser i perioden efter 31. december 1990.

Artikel 2

Støtte i henhold til lov nr. 64/86 og dekret nr. 218/78 i provinsen Frosinone er forenelig med Fællesmarkedet i henhold til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), såfremt støtteintensiteten udgør mindre end 30 % i nettosubventionsækvivalent. Som en overgangsforanstaltning kan der dog indtil 31. december 1990 ydes støtte i henhold til artikel 9, artikel 10, artikel 12, artikel 14, stk. 3 og 4, i lov nr. 64/86 og i henhold til artikel 59, 101 og 105 i dekret nr. 218/78 uden hensyn til nævnte grænse på 30 %.

Artikel 3

Støtte i henhold til lov nr. 64/86 og dekret nr. 218/78 i provinserne Latina og Rieti er uforenelig med Fællesmarkedet i henhold til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 1. Som en overgangsforanstaltning kan der dog indtil 31. december 1992 ydes støtte i henhold til artikel 59, 63, 69, 70, 101, 102 og 105 i dekret nr. 218/78.

Artikel 4

Støtte i henhold til lov nr. 64/86 og dekret nr. 218/78 i provinserne Ascoli Piceno og Rom er uforenelig med Fællesmarkedet i henhold til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 1. Som en overgangsforanstaltning kan der dog indtil 31. december 1990 ydes støtte i henhold til artikel 59, 63, 69, 70, 101, 102 og 105 i dekret nr. 218/78.

Artikel 5

Den subsidiære eksportgaranti, der ydes industrivirksomheder i henhold til artikel 15, stk. 5, i lov nr. 64/86 er uforenelig med Fællesmarkedet i henhold til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 1. Italien ophæver denne støtteforanstaltning.

Artikel 6

For de bilag II til EØF-Traktaten anførte varer er nedsættelsen af transporttaksterne efter artikel 17, stk. 11, 12 og 13, i lov nr. 64/86, uforenelig med Fællesmarkedet i henhold til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 1. Italien ophæver denne støtteforanstaltning.

Artikel 7

1. Nedsættelsen af socialsikringsbidragene i henhold til artikel 59 i dekret nr. 218/78 til fordel for virksomheder, der forarbejder de i bilag II til EØF-Traktaten anførte varer, er uforenelig med Fællesmarkedet i henhold til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 1. Som en overgangsforanstaltning kan denne støtte dog ydes i provinsen Frosinone indtil den 31. december 1990, i provinserne Latina og Rieti indtil den 31. december 1992 og i provinserne Ascoli-Piceno og Rom indtil den 31. december 1990.

2. For de provinser, der er nævnt i artikel 1 i dekret nr. 218/78, dog ikke de i nærværende artikels stk. 1 nævnte, er nedsættelsen af socialsikringsbidragene forenelig med Fællesmarkedet i henhold, til EØF-Traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), og kan tillades indtil den 31. december 1993. Hvad angår provinserne L'Aquila, Teramo, Pescara og Chieti vil Kommissionen dog på ny undersøge, om det er foreneligt med Fællesmarkedet at yde denne støtte til disse provinser, jf. artikel 1, stk. 2, i denne beslutning.

Artikel 8

Kommissionen forbeholder sig ret til at tage stilling til bestemmelserne i lov nr. 64/86 vedrørende finansiering af innovation i små og mellemstore virksomheder (artikel 12, stk. 4), offentlige kontrakter (artikel 17, stk. 14, 15, 16 og 17) og kurssikringsordningen (artikel 17, stk. 5) på et senere tidspunkt.

Artikel 9

Italien skal ved anvendelsen af denne beslutning overholde de til enhver tid gældende fællesskabsbestemmelser om samordning af de forskellige former for støtte til industri, landbrug og fiskeri.

Artikel 10

Italien forelægger hvert år inden udgangen af juni Kommissionen en rapport om den samlede regionalstøtte (eller indtægtstab som følge af skattelettelser), opdelt efter støttens art, antal støttesager samt berørte områder, sektorer og virksomheder. Disse oplysninger gives for hver region (niveau III ifølge Nomenklaturen for Statistiske Territorale Enheder) og for hver sektor (med to cifre ifølge Den Systematiske Fortegnelse over Økonomiske Aktiviteter udarbejdet af Det Statistiske Kontor for De Europæiske Fællesskaber).

Artikel 11

Italien underretter senest to måneder regnet fra meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om de foranstaltninger, som det har truffet for at efterkomme den.

Artikel 12

Denne beslutning er rettet til Den Italienske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 2. marts 1988.

På Kommissionens vegne

Peter SUTHERLAND

Medlem af Kommissionen